

VÍT KREMLIČKA

**AMAZONSKÉ
MEDY**

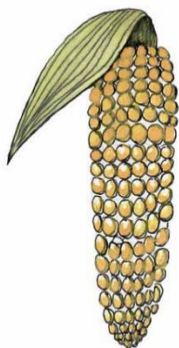
**VYPRÁVĚNÍ
AMERYKÁNSKÝCH
YNDŮV**

AMAZONSKÉ MEDY

VYPRÁVĚNÍ AMERIKÁNSKÝCH
YNDŮV

Vít Kremlička

Vyprávění amerických Yndův, která žijí v lesních pouštích Ameriky, seznamují čtenářstvo s krušným životem jejich. Mnozí již o nich psali, se i vydávali do krajů tamních (a mnohdy se nevrátili!), a nyní nastal čas přehršle této. Mýty tamní zabývají se ponejvíce počátkem zemědělství, agrikulturou plodin rozličných a zvěře, též nechybí však nota poetická, elegická, jak ji tamní národové a kmenové pouštní rázovitě pěstují. Opěvají mohutné jaguáry a titěrné kolibříky, permakulturu v kostce i kruhu, adolescenci a senilitu – zhusta vše, nač si člověk vzpomene, převarí v tyglíku imaginace na divukrásný fantas nezkrotného vyprávění. Mnozí hledali tam bájná El Dorada, načež našli těžiska ropy a plynů zemských bzdící sopouchy, aneb dehet, potěchu asfaltérovu byvší, natož mangan, z něhož fialkové jehličky užívají se ku zbarvování los preparatos coby manganystán draselný. Rozličné orchideje tam v stromoví rostou, a těmi se Yndové tamní zpíjejí, aneb jich užívají co kalichů parfumových, jindy zas cesmínového listoví popíjejí vývar ku navození čilosti, aneb guaranového lusku zrní. Ještě donedávna tam do nocí zářila ohnišťata namísto televizních obrazovek a tamtamy zněly místo radiopřijímaček. Hmyzové tamní mnohdy kousaví jsou a žraví, ale tak už to bývá. Zařazení jsou i recepisové kuchyňští, by hospodyňky mohly připravit rozličné plodiny a pečinky v pestrý fajáns gastronomický, takže i gurmeti budou si moci pošmáknout. Lingvisté dozvědí se konečně, z jakých příčinek nastala rozmanitost plemen a řečí lidských i zvyklostí jejich, a to vše na několika málo stránkách outlého svazečku amazonské voničky příběhů Yndů amerických, jak byly pilnými sběrateli nasbírány svého času.

PRVNÍ LIDÉ

Za dávných dob, v legendárních časech, kdy duchové žili na nebesích bez trámů a předkové Yndů obývali svět v temnotách podzemí, žili byli dva kouzelníci: Aroteh a Tovapod. Bytovali na zemi, kterou sdíleli vespolek v chajdě jak Sókrates a Ísokratés, a měli řácky nasycené zásoby kukuřice, sladkých brambor, papájí, ořechů a hojnost guave, kasavy, zvěřiny a zemních želv. Plodiny rostly samy a hojně jako v zapomenuté pohádce, Aroteh s Tovapodem louskali ořechy a loupali klasy, div jim z toho nevypadaly vlasy. Kukuřičné palice štosovali na hromádky kolem chajdy a ořechy sypali do džbánů z kalabas. Aroteh s Tovapodem si dobře debužírovali a rádi by našli ještě někoho dalšího do té svojí vypráskané společnosti, aby mohli provozovat amazonskou trojku v mariáši a podobně. Jednoho krásného dne Aroteh zjistil, že jim někdo řádně prohrábnul zásoby,

neřkuli popelník. Řekl o tom Tovapodovi a domluvili se, že si na toho neznámého počíhají, aby zjistili, ký cápek jim znárodnuje věci tolik zgruntu. Hned té noci, zatímco Aroteh spal, se Tovapod ukryl pod jacarandový strom a z přítmi pod větvemi se díval k hromádám klasů okolo chajdy. Najednou zaslechnul šustnutí jak zpod myšího chvostku, a jak se tak zčerstva díval na kupky kukuřičných klasů, spatřil ruku sahající po jedné kalebase. K té ruce patřila ženská, jedním slovem: štabajzna! Když spatřil onu krásnou ženu, pozdvihující se v přísvisu prvního předjitřního světla v celé nádheře, uvědomil si, že spatřil prvně dokonalost samu, a šel do vývrtky. Žena potichu přešla k další hromádce klasů, ale když zaslechla Tovapodův pohyb, zastavila se. Tovapod strnul. Když se neozval žádný další zvuk, pokračovala žena ve svém byznysu a dál si nabírala zrní a guave do fěrtochu, a nakonec zmizela, jak se předtím objevila. Rozplynula se. Byla fuč!

Tovapod běžel k místu, kde ta krásná neznámá zmizela. Opatrně začal zkoumat místo doličné a zahlédl, jak se do malé jamky zahrabávají lidské ruce. Skočil tam a začal odhrabávat hlínu z dolíku. Uvažoval, že takovou malou jamku nejspíš používají nějací maličcí lidé, co se jich vejde dvacet do jedné střídmě zařízené místnosti s klikou zvenčí, ale když se podíval otvorem, který odkryl, spatřil mnoho staveb v rozlehlém podzemním světě. Tovapod se pokusil otvor víc rozšířit, ale šlo to víc, než ztěžka, protože mu překážely balvany a s těmi nešlo pohnout.

Nakonec šel probudit Aroteha. Vyprávěl mu o podzemním světě, o jehož existenci do té doby vůbec nevěděli, a potom Aroteha požádal, ať jde k Větru vyprosít pomoc. Tovapod chtěl požádat Vítr

o jeho sílu a proudné vanutí, aby se mohl řádně opřít do balvanů v díře a uvolnit cestu do podzemního světa.

Vítr souhlasil a zapůjčil Tovapodovi větrnou sílu a proudivý van, takže Tovapod s Arotehem odstranili balvany snadno z díry. Kouzelníci užasnuli nad tím, co spatřili: ve spodní zemi žily stovky lidí prazvláštních podob: prsty měli srostlé blanami, jako mívají kachny, protáhlé brady co horší kozli, zato rohy jim trčely ze všech částí těla a z hlav, nosy měli krátké, dlouhé, všelijakých tvarů a velikostí a ostré zuby jakby jaguáří kořata. Vypadali děsně, rostly jim chvosty a vypadali více jako zvířata, než jako lidi. Jeden by řekl, že stáli Hieronymu Boschovi modelem!

Aroteh zavolal na podzemní lidi, ať vylezou direktně ven otvorem, který s Tovapodem rozšířili silami Větru. Přítel Vítr se opíral Tovapodovi do zad jako jeho tichý vějící společník. Zatímco ubíhal čas, lidé se skulinou drali ven jako říční proud, který skáče korytem ze svahu přes kameny, pění a zurčí, šíří líbeznou vůni a ovlažuje vzduch, po jeho březích poskakují konipasi jako mžik a v proudu se kolébají svalisté ryby, ploutvemi kmitají a máchají jako ptáci ve větrných proudech, nevidných a vířivých – anebo motýli, co se na horských pláních sesedají kolem kaluží v pestrých mračnech, aby se napili z nebeské louže, když vůkol pouhé kamení, suché a žhavé, na kterém lišejník vzdoruje – ó, řeko, ty jsoúcí živle, nádherná struno všech tónů života, jak se sbíráš z plání a svahů, listím prosakuješ, pramínky se splétáš a klop! klop! zemskou tíží tažena pílíš k tůním a k mořím v ustavičném plynutí molekul a kapek, třpytných krůpějí dne a temných kanutí noci — ano, za nocí řeka vypadá jinak, vine se

jako černočerný úhoř pod zrcadlenými hvězdami a bouřnými mraky, nese zvuk do daleka plynoucí resonancí a ty musíš být jako myška na břehu černého vína čepovaného hvězdnatým stínem, jsoucí a neviděný.

Aroteh se podivil, jací ti lidé byli a jak přežívali v podzemí, podobni krtkům. Bylo čemu se podívat! Když spatřili východ z podzemí, jali se doň drát jak velká voda, ale otvor byl pro všechny úzký – aby mohli v zástupu a bez tlačence. Aroteh se díval, zda mezi nimi zahlédne tu krasavici, ale jenom jednou se mihla, hned zase zmizela v davu. Lidé proudili ven ke světlu a tu začaly Tovapodovi docházet síly – bylo toho na něj přeci jen hodně. Nakonec klesnul pod tou námahou a balvany zavalily díru do podsvětí jednou provždy. Na povrch se dostaly stovky podsvětních lidí, a ti začali zčerstva vyprávět, jak to bídě s nimi bylo. Živili se předtím jenom palmovými plody, a tím, co tu a tam přinesla z povrchu ona krasavice a ještě jedno dítě – ti jim nosili kasavu, jamy, banány dřív, než nastal den. Jinak se tam v podzemí potloukali od ničeho k ničemu a za moc to nestálo. Kdyby tam byl alespoň Magor, ten už by naznačil podzemní program, ale Magora tam nebylo, takže vlastně jenom živořili zcela bez třetí kultury.

Když vylezli z podzemí, utábořili se kolem chajdy našich dvou kouzelníků. Ti se na ně moc dlouho nevydrželi koukat, aniž by se jimi nezačali zabývat čili jim začali upravovat fazónu: pilovali jim zuby, odštipovali rohy, zatlačovali brady a vykrucovali nosy, tupírovali uši a chvosty – no, trvalo to nějaký čásek, než začali vypadat k světu — i když, podíváte-li se na lidi dneska, řeknete si: neměli přece jenom

některé nechat přirozeně? Takhle všichni vypadají jak jeden odlitek a div, když se ukáže nějaký exot! Buďme rádi, že jsme, jací jsme.

Skončivše s úpravami lidského designu, Aroteh s Tovapodem vzali na se neméně obtížný úkol: naučit lidi zpívat. Dneska to bereme jako běžnou záležitost, ale první lidé se museli nejprve naučit intonovat, aby mohli začít mluvit. Ze samotné přírody se to naučit nemohli, protože šum vody, hukot větru a zpěv ptactva či řev zvířat člověku nic neříká. Jistě, třeba zpěvný drozd umí přezpívat navečer v tónech své písně všechno, co se ten den doslechnul, ale víc neumí. Lidé se naučili zpěvné vokály a drnčivé konsonanty, naučili se skládat hlásky do významových slov k označení skutečnosti a hnutí mysli — nu, a potom jim Aroteh s Tovapodem dali vale, zalezli zase do své chajdy a lidé se začali rozcházet po Zemi. Stali se z nich pozemšťané ve své rozmanitosti a začali vzdělávat své písně a řeči.